

BAYINDIR KIZILKEÇİLİ KÖYÜNDE RUMİ 1320 YILI SON NÜFUS TAHRİRİ

Necat ÇETİN*

ÖZ

Kızılkeçililer, Salur boyundandır. Anadolu'da pek çok kendi adlarına köy kurmuşlardır. Bugün Çanakkale, Balıkesir ve İzmir Bayındır İlçesine bağlı Kızılkeçili adlı köyler bulunmaktadır. Bayındır Kızılkeçili köyü Bayındır İlçesine 45 km uzaklıkta olup 1530 yılı tapu tahrir defterinde köy 16 hane, 3 mücerret, bulunmaktadır. Toplanan yıllık vergi yani hasıl: 4386 akçedir. Köyde en son Osmanlı nüfus tahriri 1316 tarihli nizamnameye göre 8.7.1320 tarihinde yapılmıştır. Bu tahririn en önemli özelliği bugünkü nüfus belgelerimize dayanıklık yapmasıdır. Tahrirde toplam 58 hanede toplam kişi sayısı 328 tespit edilmiştir. Bütün hane reisleri erkektir. Yazımı yapılan 328 kişiden 159 kişi erkek (% 48.47), 169 kişisi (%51.52) ise bayandır. Yazımı yapılan 328 kişiden 144 kişi (% 43.90) evli, 165 kişi (% 50.30) bekâr ve 19 kişisi (% 5.80) duldur. Bazı hanelerin kayıtları “kapalı kayıt” konumundadır (% 24.13). Bazı hanelerin kaydı farklı idari birimlere alınmıştır. Köye sadece 1 hane başka idari birimden nakil gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kızılkeçeli Aşireti, Bayındır, Nüfus Kaydı, Nüfus Tahriri, Kızılkeçeli Köy.

The Last Census (1320 ah) in the Village of Kızılkeçili in Bayındır

ABSTRACT

Kızılkeçililer are from Salur tribe. They established many villages on behalf of themselves. Today, the villages called as Kızılkeçili have been in Çanakkale, Balıkesir, Bayındır of İzmir. The village of Kızılkeçili in Bayındır is away 45 Km from center of the county. There was 16 houses, 3 tax exempt people in dated 1530 land registry (tapu tahrir defteri). Total tax is 4386 coins. The last census in the village was made on 8th July 1320AH according to 1316AH dated law. The most significant feature of this census is its constituting a basis to today's population registry documents. It was determined 328 people in 58 houses and all heads of family were men. 159(% 48.47) of 328 people are men, 169(% 51.52) of them are women. 144 (% 43.90) people are married, 165(% 50.30) people are single, 19(% 5.80) people are widow. Some houses' records are closed record(% 24.13). Some families' records have been taken to different administrative units. Only house came from other place.

Keywords: Kızılkeçeli Tribe, Bayındır, Population Registry, Census, Kızılkeçeli Village.

---

* Uzman Tarih Öğretmeni-Araştırmacı Torbalı İzmir, nccetin1963@gmail.com

GİRİŞ

Türklerin Anadolu'ya 1071 Malazgirt Savaşı'ndan önce de girdiği bilinmektedir. 1071'den sonra da Anadolu'ya yoğun bir şekilde Türk göçü olmuştur. Kızılkeçili aşireti de diğer birçok Türk boy ve aşiretleri ile birlikte Anadolu'ya gelmiş olup değişik yerlere dağılmışlardır. Kızılkeçili cemaatleri Oğuzların Üçok kolunun Dağ Han'ın soyundan gelmektedir. Salur boyuna mensupturlar.

Boyun adı Kaşgarlı Mahmud'un 'Divan-ı Lügati't-Türk'ünde (XI. Yüzyıl) Salgur diye yazılmış, XII ve XIII. Yüzyıl kaynaklarında aynı imla ile bazan da Şalgur şeklinde belirtilmiş, XIV. yüzyıldan itibaren bu ad Salur biçimini almıştır. Reşidüddin'e göre Salur kelimesi 'Nerede olsa kılıç ve topuzu iş görür' anlamına gelmektedir.¹

Ayrıca Kızılkeçili cemaatleri, Kızılca Keçilü cemaatleri grubuna bağlıdırlar. Öte yandan Kızılkeçili cemaatleri Çorum Sancağı'nda, Biga Sancağı'nın Ezine Kazası'nda, Kars-ı Maraş Sancağı'nda ve Saruhan Sancağı'nda bulunmaktadır.

Kızılkeçili aşireti bir Yörük aşireti olup adını güttükleri keçilerin renginden almıştır. Öte yandan Anadolu'nun bazı yerlerinde halen Kızılkeçili köyleri bulunmaktadır. Bunlar aşağıda verilmiştir.

Birinci olarak Çanakkale ilinin merkez ilçesinin merkez bucağına bağlı bir yerdir. İkincisi Çanakkale ili, Gülpınar bucağına bağlı bir yerleşim birimidir. Üçüncüsü Balıkesir ili, Edremit ilçesi, merkez bucağına bağlı bir yerleşim birimidir. Dördüncüsü İzmir ili, Bayındır ilçesi, merkez bucağına bağlı bir yerleşim birimidir. Beşinci olarak da Kızılkeçili, Çanakkale ilinin Ayvacık ilçesine bağlı bir köydür.

Kızılkeçili aşiretinin 15. ve 16. yüzyıldaki tapu tahrir defterlerindeki kayıtları aşağıdaki tablodaki gibidir.

---

¹ Faruk Sümer, "Salur", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt: 36, TDV Yayınları, Ankara 2009, 57.

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

Tapu tahrir defterlerinde Kızılkeçili cemaati ile ilgili kayıtlar²

CEMAAT ADI	TAİFE	GRUP	BOY	S	H ³ .	M.	YURDU	SAN ⁴ .-NAH ⁵ .
Kızıl Keçilü Cemaati	-	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	5	0	Kızıl Keçilü k.	Çorum S.- Emlak Divanı ⁶
Kızıl Keçilü Cemaati	-	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	82	102	-	Biga S.- Ezine Kaz. ⁷
Kızıl Keçilü Cemaati	-	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	18	21	Bey Ağar k.	Biga S.- Ezine Kaz. ⁸
Kızıl Keçilü Cemaati	-	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	9	3	Susuk k. Yukuk k. Çanad Pınarı k.	Biga S.- Ezine Kaz. ⁹
Kızıl Keçilü Cemaati	-	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	2	6	Süleyman (Dündarlı) k.	Biga S.- Ezine Kaz. ¹⁰
Kızıl Keçilü Cemaati	Maraş Yörükleri	Karamanlı (Kızıl Keçilü Cemaati)	Salur	T	86	34	-	Kars-ı Maraş S. (Adana-Kadirli) ¹¹
Kızıl Keçilü Yörükleri Cemaati	Mukataahane Yörükleri	Kızılca Keçilü Cemaati	Salur	T	6	8	-	Saruhan S.- Nif Kaz. ¹²

² Bu tablo Yusuf Halaçoğlu'nun yayınladığı *Anadoluda Aşiretler Cemaatlar Oymaklar (1453-1650)* kitabından geniş ölçüde faydalanılarak hazırlanmıştır. Bakınız: Yusuf Halaçoğlu, *Anadolu'da Aşiretler Cemaatlar, Oymaklar (1453-1650)*, Cilt: 6, TTK Basımevi, Ankara 2009.

³ Hane

⁴ Sancak.

⁵ Nahiye

⁶ BOA, TD, nr. 444, s.54, sene 927 (1520-21).

⁷ TKA, TD, nr. 79, vr. 156a-157a, sene 982.

⁸ TKA, TD, nr. 79, vr. 157a sene 982 (1574-75).

⁹ TKA, TD, nr. 79, vr. 157a sene 982 (1574-75)

¹⁰ TKA, TD, nr. 79, vr. 157a, sene 982 (1574-75).

¹¹ TKA, TD, nr. 168, s. 55b-56a, sene 971.

¹² TKA, TD, nr. 125, vr. 67b, sene 983 (1575-76).

OSMANLI DEVLETİNDE İLK NÜFUS SAYIMI

Osmanlı Devleti nüfus sayımına büyük önem vermiş ve bunu asırlarca toprak yazımı dolayısıyla yapmıştır.¹³ Osmanlı Devleti yeni fetih ettiği memleketlerin arazisini tescil, toprağın mülkiyet ve tasarruf sistemini belirlemek ve vergi miktarlarını tayin ve tespit etmek amacıyla düzenli olarak bu sayımları yapmıştır. Bu sayımlara tahrir denirdi. Tahrirlerin otuz senede bir yapılması kanunla sabitti. Bununla beraber bazen bu süre uzadığı gibi, cülus, bir bölgede toprağa tasarruf edenler arasındaki anlaşmazlıklar, halkın vergilerin adaletsizliğinden fazlaca şikâyet etmeleri, göçler ve salgın hastalıklardan dolayı kısa bir zamanda meydana gelen büyük nüfus değişiklikleri gibi sebeplerden dolayı bu süre kısalmış, tahrirler yeniden yapılırdı.¹⁴ Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren “memleket tahriri” adı altında yapılan bu yazım ve sayımlardaki temel amaç asker ve vergi toplamaktır.¹⁵ Bu tahrirlerin başlangıç ve bitiş tahrirleri ihtilafli bir konudur. Ebül'ula Mardin'e göre ilk tahrir Sultan Orhan (1326-1389) dönemine aittir. Ö.Lütfi Barkan'a göre ise, ilk tahrir Sultan Murat döneminde (1360-1389) yapılmıştır. Son tahrir ise Netayic'ül Vukuat müellifi Mustafa Paşa'ya göre II. Selim (1566-1574) devrinde yapılmıştır. Barkan'a göre ise son tahrir III. Murat (1574-1595) devrinde yapılmıştır. Hammer ise, III. Murat devrinden sonra da tahrir yapıldığını belirtmiştir.¹⁶

Tahrirler sonucunda tutulan defterler asker almada ve vergilendirmede başvurulan ana kaynak olması münasebetiyle büyük bir titizlikle saklanmıştır. Ancak devletin yükselme döneminde düzenli bir şekilde yapılan bu tahrirler, duraklama döneminde aksamaya başlamıştır.¹⁷ Bu dönemde devlet kurumları asli vazifelerini yerine getiremeyecek bir duruma gelmiş ve bunun neticesinde de “Tahrirler” yapılamaz bir hal almıştır.

II. Mahmut, ülke yönetimini ele aldıktan sonra Osmanlı Devleti'ni dağılma ve çökmekten kurtarmak için yeni düzenlemelere girişmiştir. II. Mahmut içte ve dışta karşılaştığı güçlüklerin üstesinden az da olsa gelince 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nı kaldırıp yerine “Asakir-i Mensure-i Muhammediye” adlı yeni bir ordu kurmuştur. Bu ordunun kurulmasından

¹³ Enver Ziya Karal, *Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı 1831*, Ankara 1943, s. 6.

¹⁴ Midhat Sertoğlu, *Osmanlı Tarih Lügati*, Enderun Kitapevi, İstanbul 1986, s. 326-327.

¹⁵ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK Basımevi, Ankara 1997, s. 44.

¹⁶ Karal, a.g.e., s. 7.

¹⁷ Halime Doğru, “Osmanlı Devletinde Toprak Yazımından Nüfus Sayımına Geçiş ve Bir Nüfus Yoklama Defteri Örneği”, *Anadolu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C.1, S. 2, Eskişehir 1989, s. 238-241.

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

hemen sonra ordunun giderleri sorunu ortaya çıkmıştır. Kurulan bu ordunun insan ve mali kaynaklarını tespit etmek amacıyla ülke genelinde Müslüman ve gayr-i müslim bütün erkek nüfusunun sayımının yeniden yapılmasına karar verilmiştir. II. Mahmut döneminde ilk nüfus sayımına İstanbul'da başlanmış ancak 1828-1829 Osmanlı-Rus savaşı münasebetiyle ara verilmek zorunda kalınmıştır. II. Mahmut Osmanlı-Rus savaşının bitiminden hemen sonra Anadolu ve Rumeli'de nüfus sayımına başlanmasına karar vermiştir.¹⁸ 1830 yılında yapılan nüfus sayımları ile ilgili olarak toplanan meclis öncelikle sayımların kimler tarafından yapılması gerektiğine karar vermiş ve uyulacak nizamnameyi hazırlamıştır.¹⁹ Uzun süredir nüfus sayımı yapılmadığından halkı endişelendirmemek amacıyla sayım memurları din bilgileri arasından seçilmiştir.²⁰ Bu durumun temel sebebi bu sayımın şeriata aykırı bir durum olmadığını halka göstermektir.

1831 nüfus sayımını bütün sayımlardan ayıran en önemli özelliği, bu sayımın ilk genel sayım olmasıdır. Ayrıca Rumeli ve Anadolu'da yapılmış olan bu ve bundan sonraki genel sayımların tam neticeleri hiçbir zaman neşredilememiş olduğuna göre, 1831 nüfus sayımı neticeleri ilk defa olarak umumî efkâra sunulan sayım olması bakımından da büyük önem taşımaktadır.²¹

Sayım sonuçlarının değerlendirilmesi ve bundan böyle nüfus işleriyle uğraşılması için Ceride Nezareti kurulmuştur.²² Sayımda ilk esas olarak din ayrımı göz önüne alınmıştır. Bütün sancak, kaza ve nahiyelerde sadece erkek nüfus sayılmış, nüfus Müslüman ve gayr-i müslim olmak üzere iki ana gruba ayrılmıştır. Müslüman nüfus kendi içinde yaş durumuna göre ayrılmıştır. Gayr-i müslimler ise gelir düzeylerine göre âlâ, evsâd ve edna olarak ayrılmıştır.²³ Müslüman bölgelerinde muhtar bulunan yerlerde muhtarlar, muhtar bulunmayan yerlerde ise imamlar ve ihtiyar meclisleri, gayr-i müslimlerin bulunduğu bölgelerde ise papazlar ve kocabaşılar muhbir olarak görevlendirilmişlerdir. Bu yolla tutulan nüfus defterleri İstanbul'a gönderilmiştir.²⁴

¹⁸ Mahir Aydın, “Sultan II. Mahmut Döneminde Yapılan Nüfus Tahrirleri”, Sultan II. Mahmut Reformları Semineri 28-30 Haziran 1989, İstanbul 1990, s. 81.

¹⁹ Çadrcı, a.g.e., s. 45.

²⁰ Lütfi Tarihi, C. I, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1999, s. 145.

²¹ Karal, a.g.e., s. 13.

²² Çadrcı, a.g.e., s. 45.

²³ Tacettin Akkuş, *Tanzimat Başlarında Balıkesir Kazası (1840-1845)*, Zağnos Kültür ve Eğitim Vakfı, Balıkesir 2001, s. 14.

²⁴ Mehmet Esat Sarıcaoğlu, *Milli Tarih Açısından Osmanlı Devleti'nde Merkez Taşra İlişkileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001, s. 64.

Sayım sonucu hazırlanan icmal defterine göre 1.988.027 İslam, 366.625 Reaya, 7.143 Kıpti, 5.338 Yahudi, 16.743 ermeni olmak üzere toplam 2.383.876 Anadolu’da; Rumeli’de ise toplam 1.369.766 erkek nüfus tespit edilmiştir.²⁵

Osmanlı Devleti’nde 1831 nüfus sayımından sonra başka nüfus sayımları da yapılmıştır. 1844’te ordunun yeniden düzenlenmesi amacıyla nüfus sayımı yapılmıştır.²⁶ 1847’de ilk devlet salnamesi çıkmış, 1864’te vilayet salnameleri yayınlanmaya başlanmıştır. Bilindiği üzere salnameler nüfusa ilgili önemli bilgiler içermektedir. Bu açıdan salnameler Osmanlı nüfus araştırmalarında büyük önem arz etmektedir. 1852’de Rumeli’de, 1856’da Anadolu’da ve Suriye’de sayımlar yapılmıştır.²⁷ 1890 yılında yapılan sayımda kadınların da sayıldığı ve ilk kez düzenli bir nüfus kayıt sisteminin kurulduğunu görmekteyiz. Osmanlı Devleti’nde son nüfus sayımına ise 1316 yılında yayımlanan nizamnameye²⁸ göre 1903’de başlanmış bu da ancak 1907’de tamamlanabilmiştir.

İzmir Bayındır İlçesi Kızılkeçeli Köyü

Bu köyün kuruluşu XIII. asıra kadar geriye gitmektedir. Bayındır’a kırk iki kilometre uzaklıktadır. Bayındır’ın en uzak köyüdür. Köyde okul da bulunmaktadır. Köyde büyükbaş hayvancılık yaygın olup meyvecilik ve zeytincilik de yapılmaktadır. Ayrıca pekmez yapımı da yaygındır. Kızılkeçeli Yörüklerinin kurduğu bir köydür. Türkiye’de üç yerde bu isimden köy bulunmaktadır. Köyün kuruluşu kesin olarak belli değildir. 1530 tarihli Anadolu Vilayeti Muhasebe Defterinde “Kızılkeçili” olarak geçmektedir (S.373). Kayda göre köyde toplam 16 hane, 3 mücerret, bulunmaktadır. Toplanan yıllık vergi yani hâsil: 4386 akçedir.²⁹

08.07.1320 Tarihli Kızılkeçeli Köyü Son Osmanlı Nüfus Tahririndeki Köy Nüfus Esas Defterinin İncelenmesi

Bugün idari teşkilat olarak köy olan Kızılkeçeli’de muhtarlık arşivinde bulunan bir adet aile kütük defteri kaydına göre son Osmanlı nüfus tahriri 05.08.1320 (Miladi 1904) de yapılmıştır. Defter boyutu 50 cm X 70 cm’dir. Defterde toplam 59 aile kayıtlıdır. Verilen bilgilere göre son 20 – 25 yıldır yer değişiklikleri ve diğer kayıtlar köylerdeki defterlere işlenmemektedir. Deftere önce her nüfus hanesine bir hane numarası verilmiştir.

²⁵ Nuri Akbayar, “Tanzimat’tan Sonra Osmanlı Devlet’i Nüfusu“, *Tanzimat’tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi*, C. 5, s. 1239.

²⁶ Akbayar, a.g.m., s. 1239.

²⁷ Karal, a.g.e., s. 10.

²⁸ *Nüfus Sicil Nizamnamesi*, Dersaadet 1316.

²⁹ *116 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530)*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1995.

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

Asıl Osmanlıca olan defterlerin ilçe nüfus müdürlüğü arşivinde olduğunu öğrendik. Ancak izin verilmediği için 1976 yılında yeni defterlere aktarılan bilgiler bu defterlere yazılmıştır. Defterde hanenin ilk sırasına hane reisinin bilgileri yazılmıştır. Hane reisinin isim ve varsa aile lakabı, baba adı, anne adı, doğum yeri, doğum tarihi, medeni hali, cinsiyeti ve soyadı yazılıdır. İkinci ve diğer sıralarda ise genellikle hane reisinin erkek kardeş, erkek çocuklar, takriben eş veya eşler var ise annesi ve kızlarıyla ilgili bilgiler vardır. Aile kütük defterinin karşı sayfasında ise o kişi ile ilgili doğum, ölüm, evlenme ve yer değiştirme ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Yapılan ilk nüfus yazımında Kızılkeçili Köyü'nde toplam nüfus hane sayısı 58'dir. Her haneye bir numara verilmiştir. Bu numaralar bugün kimliklerimizdeki "aile sıra" numaralarımızdır. Hane reisi olan kişinin bazen lakapları verildiği gibi bazen de sadece isim olarak yazılmıştır. Baba ve anne isimleri yazılırken eğer yaşıyor ise direk ismi, yaşamıyor ise isminin başına "ölü" ibaresi vardır.

Doğum yerleri genellikle "Bayındır"dır. Bayındır sınırları içinde doğanlar için ise sadece "Bayındır" yazılmaktadır. İlçe sınırları dışında doğanların doğum yerleri ise özellikle belirtilmektedir. Doğum yılı olarak "Rumi yılı" yazılıdır. Doğum yıllarını miladiye çevirmek için 584 ilave edilmelidir. Yaptığımız çalışmada ekteki köy nüfus özet defterinde de görüleceği üzere bütün veriler özet tablo şeklinde verilmiştir.

Yazımda köyde bulunan 58 hanede toplam kişi sayısı "328"dir. Hane başına ortalama nüfus miktarı ise (toplam kişi sayısı / hane sayısı=) 328/58:5.65'dir. Tarihi demografi araştırmalarında genellikle hane ortalama nüfus miktarı 4 olarak kabul edilmektedir. Kızılkeçili Köyü'ndeki hane başına ortalama nüfus miktarı bu rakamın çok üzerindedir. Yazımı yapılan hane reislerinin ortalama yaşı "41.29"dur. Yazımda en yaşlı hane reisi Hane no. "19"da kayıtlı olan Bekir oğlu "Çirkinoğlu İbrahim"dir. Yazımda "80" yaşındadır. Hane halkı dokuz erkek beş kadın olmak üzere toplam on dört kişiden oluşmaktadır. Hane bugün "TAŞ" soyadını kullanmakta olup, halk arasında "Savranlar" lakabı ile tanınmaktadır. Yazımda en genç olan kişi ise hane sıra numarası "9" olan Mustafa oğludur. Yazımda hane reisi olarak "7" yaşındadır. Hane halkı bir erkek üç kadın olmak üzere toplam dört kişiden oluşmaktadır. Hane bugün "kapalı kayıt" konumundadır. Yani soyu devam etmemektedir. Hane reislerinin cinsiyeti; 58 hane reisinin hepsi de (% 100) erkek olup aralarında hiç kadın hane reisi bulunmamaktadır.

Hane reislerinin defterde bulunan lakapları: Hane³⁰ 1-10-11-53 “Hacı”, H.2-3-4 “Tahtacıoğlu”, H.5 “Başoğlu”, H.6-7-14-15-24-52 “Koca”, H.8-9 “Cura”, H.12-13 “Karabacakoğlu”, H.16-17-18-57 “Deli”, H.19 “Çirkinoğlu”, H.20 “Kolcuoğlu”, H.21-22-48-49-58 “Kara”, H.23 “Kel”, H.25 “Çiloğlan”, H.26 “Sivrioğlu”, H.27-28 “Koçoğlu”, H.29 “Beycanoğlu”, H.30 “Çobanoğlu”, H.31 “Özçobanoğlu”, H.32-33-34 “Çakıroğlu”, H.35 “Solakoğlu”, 36-37-38 “İmamoğlu”, H.39-40-41 “Demircioğlu”, H.42-43 “Delibeyoğlu”, H.44 “Hudaycıoğlu”, H.45 “Kırlıoğlu”, H.46-47 “Karaoğlu”, H.50 “Öksüzöğlu”, H.54-55 “Çiloğlanoğlu”, H.56 “Çağlıoğlu”dur.

Hane reislerinin baba ve annelerinin sağ veya ölü olma durumları, -58 hane reisinin hepsinin de (% 100) anne ve babası sağdır. Hane reislerinin doğum yerleri; 58 hane reisinin hepsinin de (% 100) doğum yeri “Bayındır”dır. Hane reislerinin soyadları: 58 hanenin 54 tanesinin (% 93.10) soyadı defterde kayıtlıdır. 4 tanesinin (% 6.90) ise soyadı defterde kayıtlı değildir. Bunun nedeni ise bu hanelerin kapalı kayıt olması konumunda veya soyadı almadan önce naklen başka bir idari birime gitmesinden dolayıdır. Hane içi kişi sayısı, yazımda en kalabalık aile H.19 “TAŞ” soyadını taşıyan aile olan hanedir. Yazımda hanede toplam “14” kişi vardır. Yazımda hane içi kişi sayısı en az olan haneler ise “H.36-48-58”dir. Bu hanelerde kişi sayısı “2”dir.

Yazımdaki hanelerin su anda idari birimdeki lakapları yerine kullanılan kabile isimleri şunlardır; 1 “İlyas Çavuşlar”, H.2 “Koca Yusufklar”, H.3-4 “Tahtalılar- Paşalar”, H.6-7 “Karaoğlan oğulları”, H.8-9 “Çakırlar”, H.10-11-53 “Kır İsmailler”, H.12 “Ömerler”, H.13 “Bacaklar”, H.15 “Tozluoğulları”, H.16-18 “Topal Hasanlar- Koca Hüseyinler”, H.19 “Savranlar”, H.20 “Kadıoğulları”, H.21-22 “Musa Hocalar- Kayışlar”, H.23 “Yörük oğulları”, H.24 “Kara Osmanlar”, H.25-42-43-56 “Delibeyler”, H.26 “Kara Mehmetler”, H.28 “Değirmenciler- Koca Bıyıklar”, H.30-31 “Kel Çoban- Çobanoğulları”, H.32-33-34 “Köseler- Koca Köseler”, H.36-37-38 “Topallar- Kara Aliler”, H.39-40-41 “Mimarlar- Şer Hasanlar”, H.44 “Hedeyciler”, H.45 “Erkırlıoğulları”, H.46-47 “Çamurlar”, H.49 “Koca Ahmetler- Çakıcılar”, H.50 “Koca Hasanlar- Öksüzler”, H.51 “Koca Kırılılar- Kavaslar”, H.52-58 “Hafız Mehmetler- Delibey oğulları”, H.54-55 “Hamzalar”dır.

1320 yazımından sonra köy nüfus defterine kayıtlı olan hanelerin lakapları ise şunlardır, H.59 “Çamurlar”dır.1320 yazımındaki hanelerle ilgili açıklamalar; Bazı hanelerin kayıtları halen köy nüfus defterinde “kayıd devam” etmektedir. (%75.86) Bu haneler şunlardır: H.1 (Kayrak), H.2 (Çiftçioğlu), H.3 (Çengere), H.4 (Cengerek),H.6-7 (Yakın), H.8-9

³⁰ Açıklama: Hane bundan sonra sadece “H.” ile gösterilecektir.

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

(Çatmalı), H.10-11 (Yurt), H.12 (Karabacak), H.13 (Bacak), H.14 (Tozgun), H.16-18 (Yaykın), H.19 (Taş), H.20 (Tülü), H.21-22 (Gökten), H.23 (Saban), H.24 (Sarıgedik), H.28 (Koç), H.29 (Bekçi), H.30-31 (Özçoban), H.32-33-34 (Irak), H.36-37-38 (Sokun), H.39 -41 (Irgat), H.44 (Heydeci), H.45 (Çelegen), H.46-47 (Çukurderesi), H.49 (Çayırılık), H.50 (Kızıl), H.51 (Kazar), H.52-58 (Koruluk), H.53 (Yurt), H.54-55 (Çiloğlu), H.57 (Uzгур)dur.

Bazı hanelerin kayıtları “kapalı kayıt” konumundadır. (% 24.13) Bu haneler şunlar: H.5-9-13-14-17-25-26-27-35-40-42-43-48-56’dır. Bazı haneler idari birimden başka bir idari birime yer değiştirerek kapalı kayıt konumundadır.(% 8.62) Bu haneler şunlardır: H.2 (Alanköy), H.16-47 (Turgutlu), H.54 (Gaziler Köyü), H.57 (Falaka Köyü)’dür. Bazı hanelerdeki kişilerin bazısı başka bir idari birime yer değiştirerek kaydını aldırılmışlardır. (% 20.68) Bu haneler şunlardır: H.1-18-19-20-21-29-50-51-52 (Turgutlu), H.8 (Falaka Köyü), H.32 (Ödemiş), H.34 (Kabağağaç Köyü- Turgutlu)’dur. Hanelerin defterdeki lakapları ile örtüşen soyadları şunlardır: H.5 Başoğlu (Başoğlu), H.12 Karabacakoğlu (Karabacak), H.26 Sivrioğlu (Sivrioğlu), H.28 Koçoğlu (Koç), H.30 Çobanoğlu (Özçoban), H.31 Özçobanoğlu (Özçoban), H.54-55 Çiloğan (Çiloğlu), H.56 Çağlıoğlu (Çağlı)’dır. Hanelerin aldığı soyadları ile bugün idari birimdeki lakapları örtüşenler şunlardır: H.13 Bacak (Bacaklar), H.30-31 Özçoban (Çobanoğlu), H.44 Hedeyci (Hedeyciler)’dir. 1320 yazımındaki kişilerin cinsiyet durumları: Yazımı yapılan 328 kişiden 159 kişi erkek (% 48.47), 169 kişisi (% 51.52) ise bayandır. 1320 yazımındaki kişilerin medeni durumları: Yazımı yapılan 328 kişiden 144 kişi (% 43.90) evli, 165 kişi (% 50.30) bekâr ve 19 kişisi (% 5.80) duldur.

Kızılkeçili’nin tespit edebildiğimiz bilinen nüfus sayım sonuçları şöyledir.³¹

1891	1904	1923 ³²	1935	1940	1945	1950	1955	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1997	2000
2	3	3	3	4	3	4	3	4	5	4	5	5	4	6	6	6
3	2	0	8	0	7	0	9	5	0	9	1	2	5	1	2	7
7	8	0	1	4	6	7	8	9	0	8	6	5	2	2	7	7

³¹ Sadiye Tutsak, *T.29 Mali 1307 (1891 miladi) Yılı Aydın Vilayet Salnamesi Cilt 2*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yayınlanmamış Bitirme Tezi, 1988.

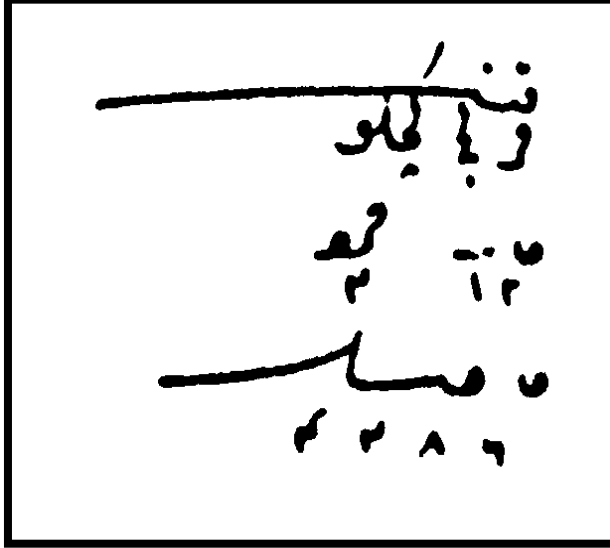
³² Erkan Serçe, *1923 Senesi İzmir Vilayet İstatistiği*, Cilt. 1, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İzmir 2001, s. 16-17.

Köy sayım Kaynakları: 2008 yılı TÜİK adrese dayalı nüfus kayıt sistemi nüfus sayımı sonuçlarına göre 336 erkek, 322 kadın olmak üzere toplam 658 kişi nüfus vardır³³.

SONUÇ

1071 Malazgirt Savaş'ından sonra Anadolu'ya başlayan göçler ile birlikte Oğuzların Üçok kolunun Dağ Han soyundan Salur boyuna mensup olan Kızılkeçeli aşireti de Anadolu'ya gelmişlerdir. Aşiret Anadolu'ya geldikten sonra çeşitli bölgelere taşınmıştır. Bunlar arasında Çorum sancağı, Biga sancağı Ezine kazası, Kars-ı Maraş sancağı ve Saruhan sancakları bulunmaktadır. Günümüzde aşiretin yaşam sürdüğü Anadolu'da bazı bölgelerde Kızılkeçeli adından köyler bulunmaktadır. Çalışmamızın konusu olan İzmir ili Bayındır ilçesi Kızılkeçeli köy'ü de bunlardan biridir.

Köyün Osmanlı'nın ilk nüfus sayımı olan 1320 tarihli nüfus defterinde hane sayısı 58'dir. Yaptığım çalışmada köydeki hane sayısı, nüfus, hane reislerinin lakapları, köyde doğanların sayısı, ölü sayısı verilmiştir. Ayıca Kızılkeçeli köyünün miladi 1891-2000 yılları arasında nüfus'u da çıkarılmıştır.

³³ İlgili yılların Genel Nüfus Sayımları (TÜİK Bölge Müdürlüğü Kütüphanesi).

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

KIZILKEÇİLİ KÖYÜ_08.07/1320															
Hane no	İsim	Babası	Annesi	Doğum Yeri	Doğum Tarihi	Yaşam Yaşı	Soyadları	Kısmi Sayısı	Lakap	Ayrıtlama	Erkek	Kadın	Evlü	Bekar	Dul
1	Hacı İlyas oğlu Hüseyin	İlyas	Hamife	Bayındır	1287	33	KAYRAK	8	İlyas Çavuşlar	Bazısı Tuğutlu nakil gitti	5	3	6	2	
2	Tahtaoğlu Yusuf	Bekir	Fama	Bayındır	1284	36	ÇİFTÇİOĞLU	5	Koca Yusuf	Alan köy nakil gitti	4	1	2	3	
3	Tahtaoğlu Abdülkadir	Ali	Emine	Bayındır	1278	42	ÇENGERE	5	Tahtalılar - Paşalar		2	3	4	1	
4	Tahtaoğlu Mehmet Şakir	Ali	Emine	Bayındır	1280	40	CENGEREK	5	Tahtalılar - Paşalar		1	4	2	2	1
5	Başoğlu Hasan	Mustafa	Ayşe	Bayındır	1283	37	BAŞOĞLU	5		Kapalı Kayıt	1	4	2	3	
6	Koca Yusuf oğlu	Yusuf	Fama	Bayındır	1280	40	YAKIN	5	Karaoğlan		3	2	4	1	

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

	İbrahim																			
7	Koca Yusuf oğlu Halil	Yusuf	Fatma	Bayındır	1284	36	YAKIN	4	Karaoğlan oğulları		1	3	2	1	1					
8	Cura Ahmet oğlu Mehmet	Bekir	Hatice	Bayındır	1286	34	CATMALI	10	Çaktırlar	Bazısı Falaka nakil gitti	6	4	7	2	1					
9	Cura Ahmet oğlu Mehmet	Mustafa	Zeynep	Bayındır	1313	7	ÇATMALI	4	Çaktırlar	Kepahı Kayıt	1	3	2	1	1					
10	Hacı Halil oğlu Mehmet	Halil	Fatma	Bayındır	1282	38	YURT	8	Kır İsmailler		5	3	3	5						
11	Hacı Halil oğlu Halil	Halil	Fatma	Bayındır	1289	31	YURT	5	Kır İsmailler		1	4	2	2	1					
12	Karabacak oğlu Ömer	İbrahim	Emine	Bayındır	1282	38	KARABACAK	3	Ömerler		1	2	2	1						
13	Karabacak oğlu Hasan	İbrahim	Emine	Bayındır	1284	36	BACAK	3	Bacaklar	Kepahı Kayıt	1	2	2	1						
14	Koca Mehmet oğlu Hüseyin	Mehmet	Zeynep	Bayındır	1277	43		3		Kepahı Kayıt	2	1	2	1						

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

15	Koca Mehmet oğlu Mehmet	Bekir	Hatice	Bayındır	1294	26	TOZGUN	5	~~Tozluoğulları~~		2	2	2	2	1
16	Deli Hüseyin oğlu Hasan	Hüseyin	Hatice	Bayındır	1268	52	YAYKIN	4	Topal Hasaneler - Koca Hüseyinler	Turgutu nakil ettiği	2	2	2	2	
17	Deli Hüseyin oğlu Ahmet	Hüseyin	Hatice	Bayındır	1281	39		5		Kapalı Kayıt	1	4	2	2	3
18	Deli Hüseyin oğlu Hüseyin	Hüseyin	Hatice	Bayındır	1286	34	YAYKIN	7	Topal Hasaneler - Koca Hüseyinler	Bazısı Turgutu nakil ettiği	4	3	2	2	5
19	Çirkinöğlü İbrahim	Bekir	Hatice	Bayındır	1240	80	TAŞ	14	~~Savranlar~~	Bazısı Turgutu - Alaaköy, nakil ettiği	9	5	6	6	7
20	Kolcuoğlu Mehmet	Süleyman	Emine	Bayındır	1258	62	TÜLÜ	10	~~Kadıoğulları~~	Bazısı Turgutu nakil ettiği	4	6	4	4	6
21	Kara İbrahim oğlu İbrahim	Mustafa	Maziye	Bayındır	1262	58	GÖKTEN	7	Musa Hocalar - Kayışlar	Bazısı Turgutu Nakil ettiği	3	4	2	2	4

22	Kara İbrahim oğlu Ahmet	Mustafa	Maziye	Bayındır	1265	55	GÖKTEN	7	Musa Hocalar - Kayaşlar	5	2	2	5
23	Kel Ahmet oğlu Mustafa	Ali	Ayşe	Bayındır	1258	62	SABAN	5	Yörükkoşulları	2	3	2	3
24	Koca Mehmet oğlu Mustafa	Mehmet	Zeynep	Bayındır	1256	64	SARIGEDİK	8	Kara Osmanlar	5	3	4	4
25	Çaloğlu oğlu Hüseyin	Ali	Hanice	Bayındır	1263	57	ÇALOĞLU	5	Delî beyler	2	3	2	2
26	Sivrioğlu Mustafa	Osman	Fatma	Bayındır	1290	30	SIVRIOĞLU	4	Kara Mehmetler	2	2	2	4
27	Koçoğlu Mehmet	Osman	Ayşe	Bayındır	1256	64		2	Kapalı Kayıt	1	1	2	
28	Koçoğlu Mehmet	Mustafa	Fatma	Bayındır	1292	28	KOÇ	10	Değirmençiler - Kocabayraklar	5	5	6	3
29	Beyanoğlu Mustafa	İbrahim	Fatma	Bayındır	1259	61	BEKÇİ	5	Bazısı Turgutlu nakıl gitti	2	3	2	3
30	Çobanoğlu Habib	Mehmet	Ümmü	Bayındır	1276	44	ÖZÇOBAN	6	Kel çoban -	4	2	2	4

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

31	Özsoğanlı Ahmet	Hüseyin	Hanice	Bayındır	1310	10	ÖZÇOBAN	3	Kel çoban - Çobanoğulları		2	1	2	1	2	1										
32	Çakıroğlu Ahmet	Ali	Fatma	Bayındır	1275	45	IRAK	6	Köşeler - Kocaköşeler	Bazısı Ödenmiş nakil gitti	4	2	2	2	4											
33	Çakıroğlu Mustafa	Ali	Fatma	Bayındır	1277	43	IRAK	6	Köşeler - Kocaköşeler		3	3	2	2	4											
34	Çakıroğlu Yusuf	Ahmet	Ayşe	Bayındır	1288	32	IRAK	4	Köşeler - Kocaköşeler	Bazısı Kabağaç Köyü- Turgulu nakil gitti	3	1	4													
35	Solakoğlu Osman	Mehmet	Ayşe	Bayındır	1257	63	ULUÇAM	4		Kapalı Kayıt	2	2	2	2	2											
36	İmamoğlu İsmail	Osman	Ayşe	Bayındır	1299	21	SOKUN	2	Topallar - Kara Aliller		1	1	2													
37	İmamoğlu Hasan	Mustafa	Fatma	Bayındır	1284	36	SOKUN	3	Topallar - Kara Aliller		1	2	2	1	2											

38	İmamoğlu Hasan	Mehmet	Ayşe	Bayındır	1309	11	SOKUN	5	Topallar - Kara Ailler		2	3	4	1
39	Demircioğlu Hasan	İbrahim	Fanna	Bayındır	1302	18	IRGAT	5	Mimarlar - Şer Hasanlar		2	3	4	1
40	Demircioğlu Mustafa	Hüseyin	Fanna	Bayındır	1278	42	IRGAT	8	Mimarlar - Şer Hasanlar	Kapalı Kayıt	1	7	2	5
41	Demircioğlu Mehmet	Süleyman	Hanice	Bayındır	1287	33	IRGAT	6	Mimarlar - Şer Hasanlar - Tasogülleri		2	4	2	4
42	Delibeoğlu Mehmet	Mehmet	Hanice	Bayındır	1252	68	YONAN	3	Deli beyler	Kapalı Kayıt	2	1	2	1
43	Delibeoğlu Mustafa	Bekir	Ayşe	Bayındır	1276	44	YONAN	3	Deli beyler	Kapalı Kayıt	2	1	2	1
44	Hudaycoğlu Mehmet	Mehmet	Ayşe	Bayındır	1272	48	HEDEYCI	5	Hebeyler		3	2	2	3
45	Karaoğlu Yusuf	Ali	Hanife	Bayındır	1291	29	ÇELEGEN	5	Elkarıoğulları		3	2	4	1
46	Karaoğlu Ahmet	Mehmet	Meryem	Bayındır	1277	43	ÇUKURDERESİ	6	Çamurlar		4	2	2	4

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

47	Karaoğlu Hüseyin	Mehmet	Meryem	Bayındır	1281	39	ÇUKURDERESİ	8	Çamurlar	Bazısı Turgudu ya nakil gitti	4	4	4	4	4	4
48	Kara Mehmet oğlu Yusuf	Mehmet	Fatma	Bayındır	1256	64		2		Kapalı Kayıt	1	1	1	1	1	1
49	Kara Mehmet oğlu Ahmet	Mehmet	Fatma	Bayındır	1258	62	ÇAYIRLIK	7	Koca Ahmetler - Çakırcılar		4	3	4	3		
50	Öksüzoğlu Bekir	Mehmet	Emine	Bayındır	1287	33	KIZIL	6	Koca Hasanlar - Öksüzler	Bazısı Turgudu nakil gitti	3	3	2	3	1	1
51	Halil	İbrahim	Ayşe	Bayındır	1295	25	KAZAR	5	Koca İbrahimler - Kavaslar	Bazısı Turgudu nakil gitti	3	2	2	2	1	1
52	Koca Mustafa oğlu Musib	Mustafa	Ayşe	Bayındır	1255	65	KORULUK	9	Hafız Mehmetler - Delibeyoğulları	Bazısı Turgudu nakil gitti	4	5	4	5		
53	Hacı İsmail oğlu İsmail	Halil	Hatice	Bayındır	1273	47	YURT	14	Kır İsmailler		6	8	6	8		8

54	Çiloğlan oğlu Süleyman	Hamza	Raziye	Bayındır	1267	53	ÇİLOĞLU	5	Hamzalar	Gaziler köyüne nakil gitti	4	1	2	3	
55	Çiloğlan oğlu Mehmet	Hamza	Raziye	Bayındır	1289	31	ÇİLOĞLU	11	Hamzalar		2	9	3	8	
56	Çağloğlu Hüseyin	Ali	Zeynep	Bayındır	1270	50	ÇAĞLI	3	Delî beyler	Kapalı Kayıt	1	2	2	1	
57	Delî Ali oğlu Halil	Ali	Emine	Bayındır	1297	23	UZGUR	5		Falaka ya nakil gitti	2	3	3	1	1
58	Kara Mustafa oğlu Mehmet	Mustafa	Emine	Bayındır	1310	10	KORULUK	2	Hafız Mehmetler - Delibeyoğulları		1	1	1	1	1
			Ortalama yazın yaşı		41,3	Toplam	328	Hane nüfus ortalaması: 5.65			159	169	144	165	19
	1957														
59	Mustafa	Hüseyin	Meryem	Bayındır	1938		ÇUKURDERESİ		Çamurlar	Turgutbuda nakil geldi					

KAYNAKÇA

116 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/1530).
Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1995.

Akbayar, Nuri, “Tanzimat’tan Sonra Osmanlı Devlet’i Nüfusu”,
Tanzimat’tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, C. 5, İstanbul İletişim
Yayınları, 1983.

Akkuş, Tacettin, *Tanzimat Başlarında Balıkesir Kazası (1840-1845)*, Zağnos Kültür ve Eğitim Vakfı, Balıkesir 2001.

Aydın, Mahir, “Sultan II. Mahmut Döneminde Yapılan Nüfus Tahrirleri”,
Sultan II. Mahmut Reformları Semineri 28-30 Haziran 1989,
İstanbul 1990.

Çadircı, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK, Ankara 1997.

Doğru, Halime, “Osmanlı Devletinde Toprak Yazımından Nüfus Sayımına Geçiş ve Bir Nüfus Yoklama Defteri Örneği”,
Anadolu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2, Eskişehir 1989.

Halaçoğlu, Yusuf, *Anadolu’da Aşiretler Cemaatlar Oymaklar (1453-1650)*, 6. Cilt, TTK, Ankara 2009.

Karal, Z. Enver, *Osmanlı İmparatorluğu’nda İlk Nüfus Sayımı 1831*, Başbakanlık Yayınları, Ankara 1943.

Kızılkeçili Köyü Muhtarlık Arşivi Köy Nüfus Esas Defteri.

Lütfi Tarihi, Cilt: 1, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1999.

Necat Çetin Özel Arşivi

Nüfus Sicil Nizamnamesi, Dersaadet, 1316.

Salur, S. Faruk, TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt: 36, TDV Yayınları, Ankara, 2009.

Sarıcaoğlu, E. Mehmet, *Milli Tarih Açısından Osmanlı Devleti’nde Merkez Taşra İlişkileri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001.

Serçe, Erkan, *1923 Senesi İzmir Vilayet İstatistiği*, Cilt: 1, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İzmir 2001.

Cilt:1 Sayı:2 Yıl:2017
1-23
ISSN:2564-6583
e-ISSN: 2602-229X

Necat ÇETİN

Sertoğlu, Midhat, *Osmanlı Tarih Lûgatı*, Enderun Kitapevi, İstanbul 1986.

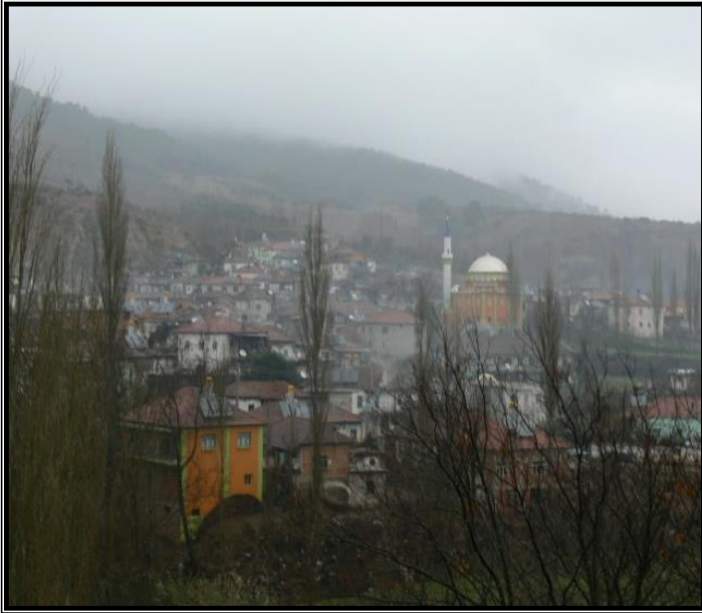
Tutsak, Sadiye, *T.29 Mali 1307 (1891 Miladi) Yılı Aydın Vilayet Salnamesi Cilt 2*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Yayınlanmamış Bitirme Tezi, 1988.

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

EK: 1

EK: 2

Necat ÇETİN

EK: 3

EK: 4

Bayındır Kızılkeçili Köyünde Rumi 1320 Yılı Son Nüfus Tahriri

EK: 5

EK: 6

